

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

85. Cur nostri Cocincin. pulsi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

85.
Cur nostri
Cocincin.
puli.

bensque ab se omnia sperare. Anni postidie, scelestus ille regni Ad-
minister, & motæ vexationis Instigator, prolixius quoque eadem illi
confirmavit; & verò Faifum reuersus Buzomius, rescriptum inuenit
festinatò transmissum quo sibi ab Rege potestas fiebat liberalissima,
visendi, recteandique Christianos, quod eò illorum vberiori fructu
est præstitum quò illi Princeps, & mater Principis Regina fauebant
apertius, cumque cariùs diligebant, & Rescriptum quod illi reddend-
um acceperant, honestauerant peculiari gratulatione. Sed is cum so-
cio dum ministerio incumbit animarum, Sinoæ quæ sedes Regis est,
ignis fortuitus vento incendia spargente, stragem edidit luctuosissi-
mam. Ad hæc pluuiæ montanæ quæ fertilitatem annuam faciunt, cam-
porum sementem diu frustabantur, incipiebátque de futura fame du-
bitari. Duobus his Dij statim crediti sunt iram suam testari, & angu-
stam licet, quam Rex Patribus restituerat, vlscisci, annuntiandi Euan-
gelij libertatem; fremere populus, furere Bonziji; scelestus Anni,
querimoniis illorum, sua apud Regem nefaria consilia miscere, usque
ipsemet præfici exequendis. Faifum aduolat, Lusitano Legato denun-
tiat, Patres secum omnes, primis se iam ventis exerentibus asportet;
cogitúrque Buzomius ægrotans conscendere, & in Ciampam ad redi-
mendos quos reliquerat socios redire, sed eos nauis Lusitana eburnum re-
ferens, reuexerat Macaum: quem verò in aulam Societatis cultu adsci-
uerat comitem, assimulatus in alium, continenti se intimo abdidit, ex
quo interdium latens, noctu operam dabat Christianis. Verum enim
vero suspicio fuit, senem veteratorum, eiusque Administrum aliud
momordisse præter duo illa incendij, & sterilitatis prodigia, auditus est
enim cum iactaret apud Mandarinos, detersis se demùm oculis crepisse
perspicere, quò Lusitanorum spectarent commercia, quò præconium
legis Christianæ; nempe illos regna ambire aliena; quibus cum occupan-
dis pares viribus non essent, Patres in illud præmittere, qui religionis
vinculo, quo nullum est fortiùs, consociarent illis indigenarum vo-
luntates; idcirco à Patribus crucis tessera notari; adscribi catalogo ve-
luti stipendiarios, & cogi sæpius quasi recensendos. Cuius pestem ve-
næni, haud scio quis illi afflare potuerit, præter illos eosdem hæreti-
cos, qui toties illam hoc ipso tempore Imperatori Iaponiæ adspira-
bant, vt extorquerent denique ab eo deletionem sanguinolentam, &
barbatam florentissimæ Christianitatis; Patrùmque exclusio ab ea in-
stauranda negotium fieret maiestatis non religionis: Nec Regem vi-
deretur Cocincinæ, suspicio alia egisse ad amputandum caput Paulo Man-
darino, cuius sagacitatem consilij, fidelitatem meritorum atque indu-
striam honoribus omnibus cumularat; nunc mendacia persuasus Chri-
stianæ legi prorsus contraria, vt constantius haberet fidelem, noluit
habere Christianum. Misit ergo in primis suasores qui ad patrios ritus
illum reducerent, id Regem ex ipso petere, hoc solo pignore fidem
suam, fore Regi secutam, & tutam. Hæc homini sancto & tempora-
riis, æternorum amore calcandis affucto, araneorum fila videbantur.

Accersit illum Rex ipse die quinto augustioris hebdomadæ anni 1633. & frequenti suorum Prætorio laudatum, blandè inuitat ad desertionem; blanda in pectus animosum cum flaccidè caderent; in acerba, & minas, & facta erumpit; capillos illi è vestigio imperat abscindi, quò nihil censeretur eo in regno probrosius; Mandarinum gradu deiectum edicit, & quantum ex eo Magistratu rem suam auxerat, tanta illum multat pecuniarum summa. Hæc Paulum alacriter magnæ sibi gloriæ vertentem; mente captum nonnulli garriebant, pertinaciam alij arguebant, quæ detrectaret Regis imperium; Deos eius vocaret demones; Religionem damnaret, æternæ salutis exitabilem, Christianam contra solam deprædicaret salutarem, solum & verum Christianorum Deum: qua tam luculenta professione veritatis offensus tyrannus, centum illi coram mandat plagas imponi quibus ille acceptis semiuivus cum ex prono ut erat, erigeretur domum reportandus, sat animi habuit, ut serenus Regem affaretur; si tibi, ait, domine! videor supplitio dignus grauiori, quòd Christianus sim, talisque semper Deo propitio futurus, habes quæ reum crudius & diutius ferias, corpus hoc, liberos, uxorem, nihil potest mihi (hanc modo ob causam) venire beatius, timebatur his barbarus iturus quòd cœperat, & tragædiam clausurus, cum prætoriani, partim miserti partim indignantes, proturbant tortores baiulos, & de via eiectos à Regis conspectu amouent. Lusitani qui magno tunc numero in aula, naufragij sui reliquias gratiæ loco ab Rege postulabant, Paulo gratias publice egerunt inuictæ generositatis qua decus Christianum fortiter propugnarat; & stipem nummorum triginta contulere, tunc certè minimè spernendam, cum esset à naufragis, & egentibus collecta. Princeps factum parentis in magno confessu improbauit, quo se Ministrorum fidissimo, & maximè necessario orbasset: auso quin etiam apud Regem hoc ipsum dolere: negare Rex iacturam non potuit, sed Paulum refractaria obstinatione, & contemptione patriarum religionum ac Deorum hanc à se pœnam extorsisse.

Fuit hoc tempore in Tunchino res Christiana felicior, quo Regno haud scio an aliud cœlum clementius viderit: nullum eertè sementi meliorem tam depereratam, & vberem reddidit, nullum tanta tam breui profeminando Euangelio præbuit spatia, nec suos Neophytos cultorum præsentia destitutos, aluit tam constanter in cultu susceptæ pietatis. Fauit quoque portentis supra modum naturæ continujs diuinis bonitas, ad dissipandam opinor ope tam prodiga tyrannidem Dæmonum, præstigijs omnibus, vbique illic imperitantium, maximè corporum inuasionibus, & perinde in pœnas afflictissimæ gentis bacchantium, ut si iam tenerent inferis addictam: non defuere tamen prospectis aduersa; nec aduersis fortes moriendo; cadendo fragiles; sed nec centeni qui decem cadentium ambirent, & occuparent locum de quibus inferiis. Pulso in exilium Rhodio fatore Christianitatis illius primo, & socio eius Marchesio, petiit Rex Patres à Prouinciæ Inspectore

H H h h ;

86.
Tunchin.
Christiani
tas flores.